

ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಹರಿಕಾರ

Articles
2023

ಡಾ. ಬಾಬು ಜಗಜೀವನ್ ರಾವ್

Handwritten signature in green ink.

ಸಂಪಾದಕರು:
ಡಾ. ಹೆಚ್. ವಿಶ್ವನಾಥ್

PRINCIPAL
of
RAICHUR

ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಹರಿಕಾರ
ಡಾ. ಬಾಬು ಜಗಜೀವನ್ ರಾವ್

ಸಂಪಾದಕರು
ಡಾ. ಹೆಚ್. ವಿಶ್ವನಾಥ್

Co-Ordinator
I.Q.A.C.
B.R.B. College of Commerce, RAICHUR

ಗಾಯತ್ರಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬಳ್ಳಾರಿ

PRINCIPAL
B.R.B. College of Commerce
RAICHUR.

Hasiru Krantiya Harikaara

Dr. Babu Jagjivan Ram

Editor by

: Dr. H Vishwanath

M.A, B.Ed, LLB, Ph.D, D.Lit

Director

Dr. Babu Jagjivanram Studies & Research Centre
Davanagere University, Davanagere - 577007.

Copyright

: Editor

First Edition

: 2023

Pages

: 364

Paper

: 70 gsm NS Maplitho

Copies

: 1000

Price

: ₹ 430/-

Layout & Cover Design

: Prashanth G

Publisher

: Gayatri Publication

Ballari

Printer

: Nanjundeshwara Printers

Rajajinagar, Bangaluru - 560010

ISBN

: 978-93-852379-8-0

ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಹರಿಕಾರ

ಡಾ. ಬಾಬು ಜಗಜೀವನ್ ರಾಮ್

ಸಂಪಾದಕರು

: ಡಾ. ಹೆಚ್. ವಿಶ್ವನಾಥ್

ಎಂ.ಎ., ಬಿ.ಇ.ಡಿ, ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ, ಓಹೆಚ್.ಡಿ, ಡಿ.ಲಿಟ್

ನಿರ್ದೇಶಕರು.

ಡಾ. ಬಾಬು ಜಗಜೀವನ್ ರಾಮ್ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ
ಶಿವಗಂಗೋತ್ರಿ, ದಾವಣಗೆರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ದಾವಣಗೆರೆ - 577007.

ಹಕ್ಕು ಸ್ವಾಮ್ಯ

: ಸಂಪಾದಕರು

ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ

: 2023

ಪುಟಗಳು

: 364

ಪ್ರತಿಗಳು

: 1000

ಕಾಗದ

: 70 ಜಿ.ಎಸ್.ಎಂ. ಎನ್.ಎಸ್. ಮ್ಯಾಪ್ಲಿಥೊ

ಬೆಲೆ

: ₹ 430/-

ಲೇಔಟ್, ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ

: ಪ್ರಶಾಂತ್ ಜಿ

ಪ್ರಕಾಶಕರು

: ಗಾಯತ್ರಿ ಪಬ್ಲಿಕೇಶನ್

ಬಿ.ಕೆ.ಬಿ. ಕಾಲೇಜ್ ಆಫ್ ಕಾಮರ್ಸ್

ಬಳ್ಳಾರಿ

ಮುದ್ರಕರು

: ನಂಜುಂಡೇಶ್ವರ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್

ರಾಜಾಜಿನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560010

Co-Ordinator
I.Q.A.C.
B.K.B. College of Commerce RAICHUR

PRINCIPAL
B.K.B. College of Comm
RAICHUR.

ಪಲವಿಡಿ

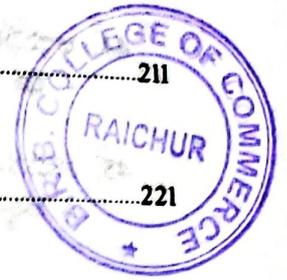
1. ದಲಿತರ ವಿಮೋಚನೆಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಬಾಬುಜಿಯವರ ಪಾತ್ರ
- ಡಾ. ಹೆಚ್ ವಿಶ್ವನಾಥ್.....
2. ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಬಾಬು ಜಗಜೀವನರಾಮ್‌ರವರ ಹೋರಾಟ
- ಡಾ. ಸೌಮ್ಯ ಎಸ್.....
3. ಹಸಿರು, ಹಳದಿ, ಶ್ವೇತ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಹರಿಕಾರ: ಬಾಬು ಜಗಜೀವನರಾಂ.
- ಡಾ. ಹಾ ಮ ನಾಗಾರ್ಜುನ..... 31
4. ಡಾ. ಬಾಬು ಜಗಜೀವನರಾಮ್ ಅವರ ಬಾಲ್ಯ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ
- ಡಾ. ಸುಜಾತಾ ಚಲವಾದಿ..... 37
5. ಸಚಿವರಾಗಿ ಬಾಬು ಜಗಜೀವನರಾಮ್
- ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಬಿ..... 45
6. ಕಾರ್ಮಿಕ ಕಾಯ್ದೆಗಳ ಶಿಲ್ಪಿ ಬಾಬು ಜಗಜೀವನರಾಮ್
- ಡಾ. ಎಚ್.ಎ. ಭೋಗಲೆ..... 51
7. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀ ಮತ್ತು ಬಾಬು ಜಗಜೀವನರಾಮ್
- ಡಾ. ಹನುಮಂತಪ್ಪ ಸಂಜೀವಣ್ಣನವರ..... 55
8. ಮಹಾಜೀತನ ಡಾ. ಜಗಜೀವನ ರಾಮ
- ಡಾ. ಶಶಿಕಲಾ ದಂಡಗಿಮಠ..... 63
9. ಜಗಜೀವನರಾಮ್‌ರ ಶಿಕ್ಷಣ, ಹೋರಾಟ ಮತ್ತು ನಾಯಕತ್ವ
- ಡಾ. ಹೇಮಪ್ಪ ಬ. ಕೆಂಚಳ್ಳಿ..... 71
10. ಹಸಿರುಕ್ರಾಂತಿಯ ಹರಿಕಾರ ದಲಿತರ ಏಳಿಗೆ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ
ಡಾ. ಬಾಬು ಜಗಜೀವನ್‌ರಾಮ್ ಅವರ ಕೊಡುಗೆಗಳು
- ಡಾ. ಮಹಾನಂದಾ ಹಿರೇಮಠ..... 79
11. ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಬಾಬು ಜಗಜೀವನರಾಮ್‌ರವರ ಸಾಧನೆಗಳು: ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ
- ಡಾ. ಮಾಲಿನಿ ರೇವಣಕರ್..... 85
12. "ಜಾತ್ಯಾತೀತತೆಯ ಹರಿಕಾರರಾಗಿ ಡಾ. ಬಾಬು ಜಗಜೀವನ್‌ರಾಮ್:
ಒಂದು ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನ"
- ಭವಾನಿ ರೇವಣಕರ್..... 93
13. ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಹರಿಕಾರ: ಜಗಜೀವನ್ ರಾಮ್
- ಡಾ. ಪ್ರವೀಣ್‌ಕುಮಾರ್ ಹೆಚ್.ಎಲ್..... 101

(Signature)

Co-Ordinator
I.Q.A.C.
B.R.B. College of Commerce, RAICHUR

PRINCIPAL
B.R.B. College of Commerce
RAICHUR.

29. ಭಾರತಾಂಬೆಯ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಪುತ್ರ ಡಾ. ಬಾಬು ಜಗಜೀವನ್ ರಾಮ್ - ಕೊಟ್ಟೀಶಪ್ಪ ವಿ.ಬಿ. - ಡಾ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಕೆ	205
30. ಡಾ. ಬಾಬು ಜಗಜೀವನ್‌ರಾಮ್ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಚಳುವಳಿ - ಡಾ. ಪವಿತ್ರ ಸಿ.ಎಸ್.	211
31. ಬಾಬು ಜಗಜೀವನ್‌ರಾಮ್ ಅವರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು - ಪ್ರಣೀತಾ. ಟಿ	221
32. ರೈಲ್ವೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಚಿವರಾಗಿ, ಧೀನದಲಿತರ ಬಂಧುವಾಗಿ ಬಾಬು ಜಗಜೀವನ್‌ರಾಮ್‌ರವರ ಕೊಡುಗೆಗಳು - ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿ. ಇ	225
33. ದಲಿತ ಸಮುದಾಯದ ಉದ್ಧಾರಕ - ಯುರೇಖಾ	233
34. ಬಾಬು ಜಗಜೀವನ್‌ರಾಮ್ ಅವರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ನಿರ್ಮೂಲನೆಯ ಹೆಜ್ಜೆ ಗುರುತುಗಳು - ವಸಂತ್ ಕುಮಾರ್ ಟಿ	239
35. ಡಾ. ಬಾಬು ಜಗಜೀವನ್‌ರಾಮ್ - ಬಾಲ್ಯ - ಡಾ. ಶೀಲಾಕುಮಾರಿ ದಾಸ	245
36. "ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬದುಕಿನ ದೀಪ" ಡಾ ಬಾಬು ಜಗಜೀವನ್‌ರಾಮ್ - ನಾಗರಾಜ ಹರಿಜನ - ಡಾ. ಹೆಚ್ ವಿಶ್ವನಾಥ್	251
37. "ಮಾನವತಾವಾದಿ ಚಿಂತಕ - ಬಾಬು ಜಗಜೀವನ್ ರಾಮ್" - ಎನ್. ಮಲ್ಲಯ್ಯ	257
38. ಸೋಲಿಲ್ಲದ ಜನನಾಯಕ, ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕ ಡಾ. ಬಾಬು ಜಗಜೀವನ್‌ರಾಮ್ - ಶ್ರೀ ರಘುಪ್ರಸಾದ ಟಿ	263
39. ದಲಿತ ಚಂದ್ರ - ಡಾ. ಧರಣೇಂದ್ರಯ್ಯ ಡಿ.	271
40. ಡಾ. ಬಾಬು ಜಗಜೀವನ್‌ರಾಮ್ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ವಿವಿಧ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ - ಮಂಜುನಾಥ ಎಸ್.ಪಿ.	275
41. ಡಾ. ಬಾಬು ಜಗಜೀವನ್ ರಾಮ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆಯ ಧುರೀಣ - ಅರುಣ ಎಸ್.ಪಿ.	283
42. ಭಾರತದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಹರಿಕಾರ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕ ಬಾಬು ಜಗಜೀವನ್‌ರಾಮ್ - ಬಡಿಗೇರ ಮೌನೇಶ್	291

 I. U. A. C.
 B.R.B. College of Commerce, Raichur

 PRINCIPAL
 B.R.B. College of Commerce
 RAICHUR.

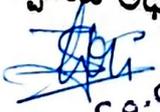

ಡಾ. ಬಾಬು ಜಗಜೀವನರಾಮ - ಬಾಲ್ಯ

- ಡಾ. ಶೀಲಾಕುಮಾರಿ ದಾಸ

'ಬೆಳೆಯುವ ಸಿರಿ ಮೊಳಕೆಯಲ್ಲಿ' ಎನ್ನುವಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಬಾಲ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಘಟಿಸಿದ ಘಟನೆಗಳು ಮುಂದಿನ ಬದುಕಿನ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮಬೀರುತ್ತವೆ. ಆ ಘಟನೆಗಳು ಸ್ವರೂಪ ಹೇಗೇ ಇರಲಿ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಮನಸ್ಕಿತಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖವಾದ ಧ್ರುವನ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಮಲತಾಯಿಯ ಮಾತು ಆತನನ್ನು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿತು. ಚಂದ್ರಗುಪ್ತಮೌರ್ಯ, ಶಿವಾಜಿಯವರಂತಹ ಐತಿಹಾಸಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಬಾಲ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದ ಪ್ರೇರಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಮಹಾಕವಿಗಳಾದ ಭಗವಾನ ಬುದ್ಧನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಶ್ರೀಮಂತತನದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಬಾಲ್ಯವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ ಜನಮುಖಿಯಾದದ್ದು ಇತಿಹಾಸ. ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಮೀರಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿ ಮಾಡಿದ ಬಸವಣ್ಣ ಇಂದು ಆದರ್ಶ. ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮುಂದೆ ಸಂವಿಧಾನ ಶಿಲ್ಪಿಯನ್ನಾಗಿಸಿದವು. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರನ್ನು ಉದಾಹರಿಸ ಬಹುದು.

ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕುರಿತು ಅನೇಕ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಬಾಲ್ಯ ಎಂದರೆ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಹದಿಹರೆಯದವರೆಗಿನ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. 'ಪಿಯಾಜಿಯೆ' ಅವರ ಅರಿವು ಸಂಬಂಧಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರಕಾರ ಬಾಲ್ಯವು ಎರಡು ಹಂತಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಪೂರ್ವಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಹಂತ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಹಂತ ಎಂದು ವಿಭಾಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮನಃಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ಬಾಲ್ಯವನ್ನು ದಟ್ಟಡಿತನ, (ನಡೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಕಾಲ) ಮುಂಚಿನಬಾಲ್ಯ, (ಆಟವಾಡುವ ವಯಸ್ಸು) ಮಧ್ಯಬಾಲ್ಯ, (ಶಾಲೆಯ ವಯಸ್ಸು) ಹದಿಹರೆಯದ ವರೆಗಿನ ಕಾಲ (ಪ್ರೌಢಾವಸ್ಥೆ) ಎಂದು ವಿಭಾಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿವಿಧಾವಸ್ಥೆಗಳು ಮಾನವನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮಬೀರುತ್ತವೆ. ಬಾಲ್ಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಅಧ್ಯಯನ ಹದಿನೇಳು ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದ ಆರಂಭವಾಯಿತು.

Co-Ordinator
I.Q.A.C.
College of Commerce, RAICHUR

ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಜಾನ್‌ಲಾಕರ್ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಾಲ್ಯವು ಸಂತೋಷ, ಆಶ್ಚರ್ಯ, ತಲ್ಲಣ ಮತ್ತು ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಮಿಶ್ರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಭಾರತದಂತಹ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಕ್ಕಳು ಬಾಲ್ಯದ ಅನಂದದ ಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ತನು-ಮನ-ಧನವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿರುವುದು ಇತಿಹಾಸ. ಅವರಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸಾಗಿದವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಶಾಂತಿಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸಾಗಿದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆ ಇರಲಿ ಅವರ ಉದ್ದೇಶ ಮಾತ್ರ ಒಂದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಅಂತಹ ಮಹನೀಯರಲ್ಲಿ ಬಾಬು ಜಗಜೀವನರಾಮ ಒಬ್ಬರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಲೇ ಹಿಂದುಳಿದ ಶೋಷಿತ ಜನರಿಗಾಗಿ ಧನಿ ಎತ್ತಿದ ಧೀಮಂತ ನಾಯಕರು, ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರು, ರಾಜಕೀಯ ಮುತ್ಸರ್ದಿಗಳು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಅವರಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಧದ ಬುನಾದಿಯೆಂದರೆ ಅವರ ಬಾಲ್ಯ.

ಬಾಬು ಜಗಜೀವನರಾಮ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಚಿಕ್ಕ ಗ್ರಾಮವಾದ ಚಾಂದ್ರಾದಲ್ಲಿ. ಜನ್ಮದಿನಾಂಕ 05-04-1908. ಇವರ ಗ್ರಾಮವು ಬುದ್ಧನ ನಾಡಾದ ಬಿಹಾರ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಠಾ ನಗರಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿದೆ. ತಂದೆ ಶೋಭಿರಾಮ್, ತಾಯಿ ವಾಸಂತದೇವಿ. ಇವರಿಗೆ ಎಂಟುಜನ ಮಕ್ಕಳು. ಹಿರಿಯ ಅಣ್ಣ ಸಂತಲಾಲ್, ಮೂವರು ಸಹೋದರಿಯರು ಮೂರು ಜನ ತಮ್ಮಂದಿರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಬಾಬು ಜಗಜೀವನರಾಮ ಒಬ್ಬರು. ತಂದೆ ಸಾತ್ವಿಕರು. ಶಿವನಾರಾಯಣ ಪಂಥದವರು. ಇವರು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಸೋದರಮಾವನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತಾರೆ. ಸೋದರಮಾವ ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಶೋಭಿರಾಮನನ್ನು ತಮ್ಮೊಡನೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಚೂಟಿಯಿಂದ ಸೇನಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಓದಾಡಿ ಕೊಂಡಿರುವ ಇವರು ಜನರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಕೈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತ ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಕೂಡಿಟ್ಟು ತಂದೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸೇನೆಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಓದು ಬರಹ ಬರದೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತನಾಡಲು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಶಿವನಾರಾಯಣ ಪಂಥಕ್ಕೂ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಇವರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಜನರಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಹಣದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಯನ್ನು ತೋಡಿಸಿ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಜಗಜೀವನರಾಮ ಅವರ ತಂದೆ ಉತ್ತಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಹೊಂದಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲ ಕಾಲ 'ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಆರ್ಮಿ'ಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಆನಂತರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಿ ಚಾಂದ್ರಾದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಒಳ್ಳೆಯ ಬರಹಗಾರರಾಗಿದ್ದರು. ತಾಯಿ ದೈವ ಭಕ್ತಿ. ಬಾಬು ಜಗಜೀವನರಾಮ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಆರನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಂದೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತಾಯಿಯ ಆರೈಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆಯತೊಡಗುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇವರದು ಎದ್ದಾವಂತ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಕುಟುಂಬ. ಕೌಟುಂಬಿಕ ಪರಿಸರ ಅವರ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಸಾತ್ವಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದರೂ ಜಾತಿ ಎಂಬ ಪೆಡಂಭೂತ ಪದ್ಧತಿ ಇವರನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ.

Co-ordinator
I.Q.A.C.
B.R.B. College of Commerce, RAICHUR

ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕ ಎಂಬಂತೆ ಒಮ್ಮೆ ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದ ಸಾಧುಗಳು ಹರಿದ್ವಾರ್ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದಾರಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಚಾಂದ್ವಾ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ದಲಿತರ ಮಕ್ಕಳು ದಾರಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಟವಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಾಧುಗಳಿಗೆ ಆ ಕಡೆ ಲಕ್ಷ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಗಮನ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಳೆಯ ಬಾಲಕ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆ ಮಗುವನ್ನು ಕರೆದು ಸಾಧು ನಿಮ್ಮ ಮನೆ ಎಲ್ಲಿ ತೋರುತ್ತೀಯಾ? ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಮಗುವಿಗೆ ಆಟಬಿಡಲು ಮನಸ್ಸು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರೂ ಹಿರಿಯರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ಮನೆ ತೋರಿಸಲು ಹೊರಡುತ್ತಾನೆ. ಮಗು ತನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ಸಾಧುವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸಾಧುಗಳು ತಾಯಿ ನಿಮ್ಮ ಮಗ ರಾಜನಾಗುತ್ತಾನೆ. ದಿಲ್ಲಿ ಶಹರಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ, ಕಾಪಾಡಿಕೋ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕರ್ತವ್ಯ ಮುಗಿದಂತೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ತಾಯಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಏನು ಹೇಳಬೇಕೋ ತಿಳಿಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾತ್ವಿಕರಾದ ತನ್ನ ಪತಿಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಸಾಧುಗಳ ಮಾತಿನಲ್ಲಿರುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅರಿಯುತ್ತಾಳೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಧನ್ಯತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅವರಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಳಗೆಹೋಗಿ ನೋಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸಾಧುಗಳು ಹೊರಟು ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ಮಗನ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಾಡತೊಡಗುತ್ತಾಳೆ. ತಂದೆ ಶೋಭೀರಾಮ ಅವರು ಮಗನ ಹೆಸರು ಇಟ್ಟು ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಶೋಭೀರಾಮ ಅವರು ಸಂತತಿವನಾರಾಯಣಿ ಪಂಥದವರು. ಚಮ್ಮಾರ ಜನಾಂಗದ ಗುರುಗಳಾದ ದೇವಿದಾಸರು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಡಿನ ಒಂದು ಚರಣ ಇವರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ "ಪ್ರಭುಜಿ ಸಂಗತಿ ಶರಣ ತಿಹಾರಿ ಜಗಜೀವನ ರಾಮ ಮುರಾರಿ" ಎಂಬುದಾಗಿತ್ತು. ಜಗಜೀವನರಾಮ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಮಗನಿಗೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅವರ ಮಗ ಜಗದ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಕೊಡಿಸಿದ ದೇವರಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇವರು ಬಾಲಕರಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಘಟನೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಆರ್ಮಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಧಾರಾಕಾರ ಮಳೆ ಸುರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಚಿಕ್ಕಗುಂಡಿಗಳು, ಚರಂಡಿಗಳು ಹಳ್ಳದಂತೆ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಅದರ ಸೆಳುಹುಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲಾ ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇದರ ಪರಿವೆ ಇಲ್ಲದೆ ಆಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಾಲಕ ಜಗಜೀವನರಾಮ ಕೂಡಾ ಒಬ್ಬನಾಗಿದ್ದ. ದುರಾದೃಷ್ಟದಿಂದ ಸೆಳುಹಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಬಿದ್ದ. ಆಗ ಇವನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಂಡ ಒಬ್ಬ ಮುದುಕಿಯು ಆತನನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ತವಕಿಸಿದಳು. ಆದರೆ ಆಕೆಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ದಾರಿಕಾಣದೆ ತನ್ನ ಊರುಗೋಲನ್ನು ಆತನ ಕಡೆಗೆ ಜಾಚಿದಳು. ಆಗ ಜಗಜೀವನರಾಮ ಆ ಊರುಗೋಲನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಮುದುಕಿ ಒಬ್ಬ ಮಹಾನ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿರುತ್ತಾಳೆ. ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಸೆಳುಹಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಧೀಮಂತ ನಾಯಕನನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು ಎಂದು ಬಯಸುವ ಭಾರತಾಂಬೆಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾಳೆ. ಜಗಜೀವನರಾಮರು ಅವಳ ಜೀವಿತಾವಧಿಯವರೆಗೆ ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸೂಚಿಸುವ ಮನೋಧರ್ಮ ಇವರದು.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮಹಾ ಪಿಡುಗು. ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಂಟಿದ ಮಹಾ ಜಾಡ್ಯ ಆಧುನಿಕ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅದರ ಜಾಲದಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಜಾಡ್ಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡದ ಆದಿಕವಿ ಪಂಪ 'ಕುಲಂ ಕುಲಂ ಅಲು ಮಾನವ ಕುಲಂ ಒಂದೇ ವಲಂ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

Co-Ordinator
I.Q.A.C.
B.R.B. College of Commerce, RAICHUR

247

PRINCIPAL
B.R.B. College of Commerce,
RAICHUR.

ಬಸವಣ್ಣನವರು ತಮ್ಮ ವಚನದಲ್ಲಿ

“ಕಾಸಿಕಮ್ಮಾರನಾದ ಬೀಸಿಮಡಿವಾಳನಾದ

ಹಾಸನಿಕ್ಕಿ ಸಾಲಿಗನಾದ ವೇದವನೋದಿ

ಹಾರವನಾದ

ಕರ್ಣದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವರುಂಟೇ ಜಗದೊಳಗೆ?

ಇದುಕಾರಣಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ

ಲಿಂಗಸ್ಥಲವನರಿದವನೆ ಕುಲಜನು”

ಎಂದು ಕುಲವೆಂಬುದು ಅವರವರು ಅನುಸರಿಸುವ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನೇ ನಾವು ಜಾತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ.

ಸಂತ ಕನಕದಾಸರು ಜಾತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

“ಕುಲಕುಲವೆಂದು ಹೊಡೆದಾಡದಿರಿ

ನಿಮ್ಮ ಕುಲದ ನೆಲೆಯನೇದಾರು ಬಲ್ಲಿರಾ?

ಹುಟ್ಟಿದ ಯೋನಿಗಳಿಲ್ಲ ಮೆಟ್ಟಿದ ಭೂಮಿಗಳಿಲ್ಲ

ಗುಟ್ಟಕಾಣಿಸಬಂತು ಹಿರಿದೇನು ಕಿರಿದೇನು

ನೆಟ್ಟನೆ ಸರ್ವಜ್ಞನ ನೆನೆಕಂಡ್ಯ ಮನುಜ”

ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಯೋನಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಅನೇಕ ಜನ್ಮ ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ. ಜಾತಿಗಾಗಿ ಯಾವ ಜನ್ಮವನ್ನು ನಾವು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಟೀಕಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದುವರಿದು ಸರ್ವಜ್ಞ ಕವಿಯು ‘ಜಾತಿ ಹೀನನ ಮನೆಯ ಜ್ಯೋತಿ ತಾ ಹೀನವೆ. ಜಾತಿ ವಿಜಾತಿ ಎನಬೇಡ ದೇವನೊಲಿದಾತನೇ ಜಾತ ಸರ್ವಜ್ಞ’ ಎಂದು ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಖಂಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರು ‘ರೂಪರೂಪಗಳನು ದಾಟಿ ನಾಮಕೋಟಿಗಳನು ಮೀರಿ, ನಿರ್ದಿಗಂತವಾಗಿ ಏರಿ ಓ ಅನಂತವಾಗಿರು’ ಎಂದು ಸಮಾನತೆಗೆ ಕರೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಪರಂಪರೆಯಿದ್ದರೂ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ ಇನ್ನೂ ವಜ್ರದಂತೆ ಬಿಗಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಕುಸುಮವಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಜಾತಿಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಬಾಬು ಜಗಜೀವನರಾಮ ಅವರೂ ಬಲಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಜಗಜೀವನರಾಮ ಅವರು 1914 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿದರು. ತಂದೆಯ ಸಾವು ಅವರ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತು. 1920ರಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಾನಲ್ಲಿರುವ ಅಗರವಾಲ್ ಮಿಡ್ಲಿಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಸೇರಿದರು. 1922ರಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಾ ಟೌನ್ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿದರು. ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಈ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಎರಡು ಕುಂಡಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಒಂದು ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಸ್ಲಿಮರಿಗೆ. ಇವರು ತಿಳಿಯದೆ ಹಿಂದುಗಳು ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದರು. ಆಗ ಆ ಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಇವರಿಗಾಗಿ ಬೇರೆಯ ಕುಂಡವನ್ನು ಇರಿಸಿದರು. ಆಗ ಜಗಜೀವನರಾಮ ಅವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇಟ್ಟ ಮಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಒಡೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರರಾದರು. (ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಮರೇಶ ನುಗಡೋಣಿಯವರ ‘ನೀರುತಂದವರು’ ಕಥೆಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ದಲಿತರಿಗಾಗಿ ಬೇರೆ ಬಾವಿ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿ (ಈ ಬಾವಿ) ಇಟ್ಟಿತ್ತು. ಒಮ್ಮೆ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ದಲಿತರ ಬಾವಿ ಒಣಗಿ ನೀರಿಗಾಗಿ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರ ಬಾವಿ ಒಣಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆಗ

B.R.B. College of Commerce
Raichur

PRINCIPAL
B.R.B. College of Commerce
Raichur

ದಲಿತರು ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರಿಗೆ ನೀರು ತಂದು ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಹಿರಮೆಯನ್ನು ಮೆರೆಯುತ್ತಾರೆ.) ಇಲ್ಲಿಂದ ಅವರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯ ಕಿಡಿ ಹುಟ್ಟಿತು.

1925 ರಲ್ಲಿ ಮದನಮೋಹನ ಮಾಳವಿಯಾ ಅವರು ಶಾಲೆಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದರು. ಆಗ ಜಗಜೀವನ ಅವರು ಸ್ವಾಗತ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಗಣಿತ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯೆಂದರೆ ಬಲು ಪ್ರೀತಿ. ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯ ಗುರುಗಳಾದ ಶ್ಯಾಮಸುಂದರದಾಸ, ರಾಮಚಂದ್ರಶುಕ್ಲ, ಲಾಲ್‌ಭಗವಾನ, ದೀನ್ ಮತ್ತು ಹರಿ ಅವರ್ ಮುಂತಾದವರು. ಇವರೆಲ್ಲರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಪ್ರೇಮಚಂದರ ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಓದಿ ಕರತಲಮಲಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಹಿಂದೀ ಭಾಷಾ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಮುಂದೆ ಇವರು ನಾಯಕರಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ, ವಿವಿಧ ಭಾಷಣ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಜನ ಒಪ್ಪುವಂತೆ ಮಾತನಾಡಲು, ಜನತೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಇವರ ಭಾಷಾ ಪ್ರೌಢಿಮೆಯನ್ನು ಮದನಮೋಹನ ಮಾಳ್ವಿಯಾ ಅವರು ಗಮನಿಸಿದರು. ಆ ಭಾಷಣದಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿ ಜಗಜೀವನರಾಮ ಅವರನ್ನು ಹಿಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಬರಲು ಆಹ್ವಾನ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಇಂಥ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಬಿರ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೇರೆಗೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಪರಿಶಿಷ್ಟಜಾತಿಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ದಲಿತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಊಟದಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಖಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕ್ಷೌರಿಕರು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನರಿಗೆ ಕ್ಷೌರ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕ್ಷೌರಿಕರು ಪ್ರಾಣಿ ಪಶುಗಳಿಗೆ ಕ್ಷೌರ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನರಿಗೆ ನಿರಾಕರಿಸುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಎಂಥಾ ಅಪಮಾನ ಇದಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿಕಲಿಸಲೇಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ದೇವಾನಂದಸಿಂಗ ದೀಕ್ಷಿತ ಎಂಬ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಸಂಘಟನೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸಂಘಟಿತರಾಗಿ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಕ್ಷೌರಿಕರು ತಲ್ಲಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಸಂಚಲನವನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರವಿದಾಸ ಎಂಬ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಸಂತನು ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಚಮ್ಮಾರನಾಗಿದ್ದ ದೈವಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಜಾತಿ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ ಎಂದು ಸಾರಿದನು. ಇವರನ್ನು ತಮ್ಮ ದೈವವಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜನರಿಂದ ದೊರೆತ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕಂಡ ಜಗಜೀವನರಾಮ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ತೋರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಕಂಡ ಬಂಗಾಲದ ಕೆಲ ಮುಖಂಡರು ನಂಬಲಾರದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿ ಆರಂಭವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಗಾಂಧಿಯವರು ನಾಯಕರಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ವಿರೋಧಿ ಚಳುವಳಿ ಆರಂಭಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಆ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿ ಅನೇಕ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳನ್ನು, ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಎಂದೂ ಅಧಿಭಾವಿಸಲಿಲ್ಲ.

Co-Ordinator
I. Q. A. C.
of Commerce, RAIC

ಇವರು ಸಮಾನತೆಯ ಹರಿಕಾರರಾಗಲು ಮತ್ತೊಂದು ಹವ್ಯಾಸವೆಂದರೆ ಕ್ರೀಡೆ. ಇವರು ಜಾಂದ್ವಾದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಗರಡಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಸ್ತಿಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಮುಂದೆ ವಾರಣಾಸಿಯಲ್ಲೂ ಮುಂದುವರಿಸಿದರು. ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಆಸಕ್ತಿ ಇತ್ತು. ಈಜಾಟ ಇವರಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ಹವ್ಯಾಸ. ಹರಿಯುವ ಗಂಗಾನದಿಯಲ್ಲಿ ಈಜುವುದೆಂದರೆ ಬಲು ಮೋಜು. ಇದರಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ದೇಹ ಧಾರ್ಡ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ದೈಹಿಕ ಆರೋಗ್ಯವೇ ತಳಪಾಯ ಹೀಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹವ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇದಲ್ಲದೆ ಕ್ರಿಕೆಟ್, ಟೆನ್ನಿಸ್ ಮತ್ತು ಒಳಾಂಗಣದ ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಸಕ್ತಿ ಇತ್ತು. ಕ್ರೀಡೆಗಳು ನಾಯಕತ್ವ ಗುಣವನ್ನು, ಸಮಾನತೆಯನ್ನು, ಸೋಲನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಗುಣಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ಇವರಿಗೆ ಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಗುಣಗಳು ಇವರಲ್ಲಿ ಸಾಕಾರಗೊಂಡಿವೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯದ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಬದುಕಿನ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಭವ್ಯಬಂಗಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿದ ಮಹಾನುಭಾವರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಾಯಕರಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸಿದ ರಾಜಕೀಯ ಮುತ್ಸದ್ಧಿಗಳು. ಇಂತಹ ನಾಯಕರನ್ನು ಪಡೆದ ಜನತೆಯೇ ಧನ್ಯರು. ಇಂತಹ ನಾಯಕರು ಜನನಾಯಕರಿಗೆ ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯರು. ಅನುಕರಣೀಯರು.

ಗ್ರಂಥಮಣಿ:

- 1) ಬಾಬು ಜಗಜೀವನರಾಮ ಜೀವನ ಮತ್ತು ವಿಚಾರ - ಲೇ. ಡಾ. ಟಿ. ಯಲ್ಲಪ್ಪ ಬೂತಯ್ಯ
ಪ್ರಕಾಶಕರು- ಆದಿಭಾರತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾಶನ, ಜಯನಗರ, ಮೈಸೂರು, 1991
- 2) ನವಭಾರತ ನಿರ್ಮಾಪಕ ಡಾ. ಬಾಬು ಜಗಜೀವನರಾಮ
ಲೇ. ಟಿ. ನರಸಪ್ಪ. ಈಶ್ವರಮ್ಮ ಸ್ಮಾರಕ ಪ್ರಕಾಶನ, ಜಹೀರಾಬಾದ್,
ರಾಯಚೂರು, 2007
- 3) ಮೌಕಿಕ ಮಾಹಿತಿ - ಡಾ. ಕಾಶಪ್ಪ ಬುದ್ಧ
ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು, ಹಮದರ್ಡ್ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ,
ರಾಯಚೂರು.

PRINCIPAL
B.R.B. College of Commerce
RAICHUR.

Co-Ordinator
I.Q.A.C,
B.R.B. College of Commerce, RAICHUR